

Miljøverndepartementets ja til hotell på Batteristranda i Larvik:

Miljøvernminister Bjørnøy sviktet strandsonevernet og Soria Moria-erklæringen. En samlet miljøbevegelse i Norge protesterte og oppfordret utbygger Treschow/Hagen til å ivareta miljøhensyn og skrinlegge hotellplanene på Batteristranda i Larvik.

Så skjedde ikke. [Les mer](#)

Tirsdag 14. juni 2005

Nr 134 - Årgang 124

Løsalg kr 15.00

Sikker på at det blir en Tangaroa-ekspedisjon

To frifunnet - fire dømt i narkotikasak

Treschow-Fritzøe er redd for å bli låst fast

Byplanforslaget blir slaktet av arkitekter

Murer igjen byen: Byplanforslaget legger opp til en igjenmuring av sjøfronten, og har så mange svakheter i hovedgrep og detaljer at det må trekkes tilbake, mener arkitektene i Larvik-firmaet «PV arkitekter AS» i sin høringsuttalelse til kommunen. Fv. Ingar Vedeld, Andreas Berg og Morten Pettersen. (Foto: Arild Eiksem)

Kommunen har mottatt rundt 100 høringsuttalelser til det foreliggende byplanforslaget, og flere av høringsinstansene budbærer en knusende dom over både utkast og planleggere. Deriblant Larvik-firmaet «PV arkitekter

AS», som slakter hele planforslaget og mener «det røper slik mangel på profesjonalitet og lovforståelse at det ikke bør bearbeides videre.»

Side 6 og 7

To glade laksar ble funnet i god behold

Dagen derpå puster Bjørn Beston (38) og Knut Hedlund (36) lettet ut. Sist natt fikk de seg et lite sjokk. Det var dem helikopter og letemannskaper jaktet på. Nå returnerer fiskekameratene til Oslo. Uten en eneste laks, men en litt spesiell fiskehistorie i bagasjen.

Side 4

To glade laks: Bjørn Beston (38) og Knut Hedlund (36) kan ikke annet enn å lete etter historien, etter nattens aksjon, tar med seg tilbake til Oslo. (Foto: Arild Eiksem)

LOKALT

Vasvik kan få vann og avløp

Nesten seksti år etter at første selskap forelå, skal kommunen nå vurdere på nytt muligheten for å skaffe beboerne på Aanvik og Vasvik offentlig vann og avløp.

Side 8 og 9

NYHETER

Britene er under press

Storbritanniens utenriksminister Jack Straw er under press fra EU for å oppgi serbene. handlingen har fått de siste 21 årene.

Side 14

KULTUR

Vandring inn i vikingtiden

Over 40 mennesker møtte fram for å få presentert de siste kulturminneregistreringene på Kaupang da det ble arrangeret vikingvandring søndag.

Side 24 og 25

SPORT

Beachhåndball i isol og regn

Gunnar Andresen og den øvrige arrangørsabben under helgens beachhåndball-turmering i Bergeskogen kunne innskjerne en ubetinget suksess.

Side 16 og 17

www.op.no

- Byplanforslaget helt ubruklig

Byplanforslaget slik det nå foreligger, er helt ubruklig som verktøy og styringsinstrument for framtidig byutvikling. Ja, planen er så full av selvmotsigelser og detaljreguleringer at den må trekkes tilbake.

Denne grausame Salbo er signert én av de mange høringsinstansene som har levert en kritisk uttalelse til Larvik kommune.

Arkitektene Morten Pettersen, Ingvar Vedeld og Andreas Berg i PV arkitekter i Larvik har - med egne ord - brukt «ufattelig mye tid på å diskutere planens», som skal styre den framtidige utviklingen av Larvik.

– Selve planbeskrivelsen kan virke både besynderende og full av vakre visjoner, men for oss som sitter i den andre siden, som skal bruke denne planen i praksis, som er kundene våre, så er planen helt ubruklig.

– Den må rett og slett trekkes tilbake, poengterer de og er alvorlig bekymret for at planen vil stoppe all aktivitet i Larvik om den blir vedtatt av politikerne.

– Hva er hovedinnvendingen?

– Planen mangler fullständig konsekvensanalyse, den stenger byen mot fjorden; den er full av selvmotsigelser, den opererer med minimum tomtutnyttelse på 200 prosent, som er helt fremmed for norske forhold, og den tilsluter gjeldende reguleringssplaner med et penneskrok - noe man ikke kan gjøre i følge plan- og byggesaksloven.

– Videre har den manglende sammenfall mellom planformål og eiendomsgrønner; den flytter sentrum ned til Hammerdalen; den uteaterer et viktig areal - Kanalkaia og Revet - noe som er høyst merkelig ettersom flyttingen av ferjen er et så viktig grep for byutviklingen; den legger opp til å endre områder fra næring til bolig langs innfartsveiene, først og fremst Nansetgata - noe som resulterer i forslumming av innfartsveien - boliger langs sterkt trafikkerte veier er nemlig lite attraktive; osv, osv.

– For å ta ting i rekkefølge, stenger mot byen.

– Ja, planforslaget åpner for en igjenbygging av indre havn, fra Østre bygge til Skotta, med bygninger som er 10 meter høye. Dvs. minimum tre etasjer. Samtidig har planen ingen konkrete og realistiske forslag til hvordan man skal løse de trafikale problemene, det er ikke lønnende og Storgata.

– Det har også mye diskusjon om den juridiske statusen til de fire byplankartene. Hvordan ser dere på saken?

– Hva konkret heter en tomtutnyttelse (TU) på 200 prosent?

– Som arkitekter må vi forholde oss til kart nummer to, arealkartet.

Det er det juridiske.

Byplanforslaget inneholder et imponerende registreringsarbeid, men det er viktig å skille mellom plan og registrering, så i praksis er det kart to vi må style etter.

– Og her er vi inne på et annet kjempeproblem ved denne planen, forutsigbarheten.

– For det finnes bestemmelser for uteareal, parkering osv., og hvis disse henrys skal ivaretas, og det skal de, så blir resultatet skykspalte og høybygg om man skal ha en tomtutnyttelse på 200 prosent.

– Det har også mye diskusjon om den juridiske statusen til de fire byplankartene. Hvordan ser dere på saken?

– Man må ha dispensasjon fra minimum TU, fra maksimal byggehøyde, fra parkeringskrav, fra krav til uteoppoldskartet, i mange tilfeller også fra krav om vern av bygningene osv. Kort sagt, byplanforslaget blir et håpløst verktoy å bruke, forsikrer de.

Slakter byplanen: Arkitektene i Larvik firmaet «PV arkitekter» har studert forslaget til ny kommunedelplan for Larvik og levert en høringsuttalelse som konkluder med at forslaget må trekkes tilbake. Fv. Andreas Berg, Morten Pettersen og Ingvar Vedeld. (Foto: Kjeld-Willy Hansen)

i dag framstår som kompakt og inntrykk av at det bare er å sette gamle og gjeldende reguleringssplaner til side». Men det kan man ikke gjøre uten videre. Det er plan- og bygningsloven helt klar. Man må samme prosess huk en tilsluttese som bak et vedtak, presiserer de og fortsetter:

– Dessuten, leser man de tre andre kartene - kartene for plantatus, bebyggelse og byrom, hvori opprett beningsverdig bygg - mot kart nummer to, framkommer det en rekke selvmotsigelser.

– Som arkitekter må vi forholde oss til kart nummer to, arealkartet.

Det er det juridiske. Byplanforslaget inneholder et imponerende registreringsarbeid, men det er viktig å skille mellom plan og registrering, så i praksis er det kart to vi må style etter.

– Planen er lite lesbar for menighetsrepresentanter. Og det må være et utfordrende og overordnet krav til en byplan:

– Den skal være oversiktlig, lesbar, forutsigbar og klart angitt hovedmål og tenkning, lyder dommen.

Høringsfristen for byplanen var 1. mai, men det er allerede varslet at det kommer en ny høringsrunde utpå høsten.

Kjeld-Willy Hansen

33163036 • kjeld-willy.hansen@pop.no

Eksempel på selvmotsgjelse

I høringsuttalen til Larvik kommune framgår det at PV arkitekters største bekymring er at både plankart og bestemmelser inneholder en lang rekke umulige detaljer, «som i realiteten har potensial til å stanse praktisk talt ethvert byggeprosjekt innenfor planområdet.»

Her lister firmaet opp flere eksempler. Fra manglene sammenfall mellom planformål og eiendomsgrønner, unrealistisk tomtutnyttelse, den manglende forutsigbarheten i plan- og bygningsloven, de mange dispensasjonsbehovene og selvmotsigelser i planmaterialet.

Det er et eksempel på sistnevnte nevner de Frimurerlojsets eiendom og den fredede stasjonsbygningen.

Førstnevnte er i kart nummer tre, «byform- bebyggelse», registrert som bygg med antikvarisk verdi i et spesialområde med formell bevaring, samtidig som eiendommen i kart nummer to, «Arealbruks», er avsatt til byggeområder for boliger med tomtutnyttelse på 200 prosent. Hvilket kan føre til betongklosser i bakhagen.

Dog konkluderer man, «prosessen videre kan utvilsomt gi vesentlige forbedringer av dokumentets

FAKTA

Ikke alene om kritikken

Det skal nå vært kommet inn rundt 100 høringsuttalelser til kommunens byplanforslag, og det er flere som samstemmer i den krasje kritikken PV arkitekter forfekter.

1. **Torstrand vel** har utarbeidet en 19 sider lang høringsuttalelse med hjelp av sivilarkitekt Dagfinn Eckhoff fra Oslo, og også den høringsuttalelsen må karakteriseres som regular slakt av byplanforslaget.

2. **Planen holder ikke mål** verken formalt eller innholdsmessig, poengterer man og krever at planforslaget i sin helhet må trekkes tilbake.

Også Torstrand vel er blant annet redd for at en tung utbygging på strand- og havnesiden fra Fritzøe bygges til Revet skal komme i dramatisk konflikt med byens kulturmiljøverdier.

Videre frykter man den voldsomme tomtutnyttelsen, påpeker planens manglende lesbarhet og juridiske uklarhet, lafter fram diskrepans og brudd mellom intensionen i kommunestyrets eget vedtak for kommunedelplanen fra desember 2003 og det foreliggende resultatet - noterer at planen bare girer borti de enorme trafikale utfordringene byen står overfor, og konkluderer med at byplanforslaget innebefatter en byutvikling som setter folkehelse, kultur og miljøverdier i stor fare.

2. **Fortidsminneforeningen** er sammen oppfatning og leder i Vestfold avdelingsstyre, Dyveke Bast, fastslår at denne byplanen skal bekjempes med alle tilgjengelige, lovlige midler.

3. Fullt så bombastisk er ikke Larvik **Næringsforening**, men også der er man svært så kritisk. Foreningens kompetansegruppe (Ståle Landmark, Asbjørn Danielsen, Dag Rune Husie, Ingvar Vedeld, Nils Hatlo, Ivar Ketilsson og Øyvind Berg) påpeker at planen er altfor detaljert, at den ikke vil tilfredsstille investeringenes økonomiske potensial.

– Den skal være oversiktlig, lesbar, forutsigbar og klart angitt hovedmål og tenkning, lyder dommen.

Høringsfristen for byplanen var 1. mai, men det er allerede varslet at det kommer en ny høringsrunde utpå høsten.

Kjeld-Willy Hansen

33163036 • kjeld-willy.hansen@pop.no

Dessuten etterlyser man bedre dialog mellom kommunen planleggerne og eiendomsbesitterne og næringslivet.

4. **Høringsuttalen fra selve Larvik Næringsforenings styre**, signert leder Bjørn Walle, slutter seg i hovedsak til kompetansegruppens konklusjon og anbefalinger, men mener og planen har mange gode og reflekterte standpunkter.

Dog konkluderer man, «processen videre kan utvilsomt gi vesentlige forbedringer av dokumentets

Spørsmål: Larvik må ta stilling til grunnleggende spørsmål før man åpner slusene for investorer og arkitekter, skriver Erling Okkenhaug. (Arkivfoto)

De gode prinsippene for utvikling av Larvik

Larvik står foran store endringer i sin bystruktur de nærmeste årene. Det ropes nå et varsku fra mange hold om den risiko næringsivrig småbyer løper i sin iver etter å tekkes de få som våger å ta sjansen på investere, innleder Erling Okkenhaug i Allgrønn.

KOMMENTAR

For å sikre en god samfunnsdebatt om byutvikling er det viktig at man kjenner hvilke utfordringer som gjelder, begreper som er forholdsvis enkle å formulere, men vanskelig å sette ut i livet. Prinsen av Wales har lansert noen grunnleggende prinsipper som nå også får støtte fra arkitektfaglig hold i Norge. Disse temaene er til god nytte i arbeidet med å etablere en operasjonell terminologi; ord og uttrykk som gjør det lettere for ulike profesjoner å samarbeide, og som inkluderer ikke-prosjonelle i planleggingsprosessen.

Her er noen grunnleggende spørsmål Larvik må ta stilling til før man åpner slusene for investorer og arkitekter.

Stedet

Formingsprinsipper som respekterer kompleksiteten i et steds karakter og tar hensyn til historie, geologi, transportveier, landskap og naturlige omgivelser. Styrker egenart og følelse av tilhørighet. Hindrer sjelløse og opplevelsesfattige prosjekter.

Det offentlige rom

En bredere forståelse for at kvaliteten på offentlige områder bestemmes av skilt- og designprogram, gatemøbler, armaturer, lysstolper og belysning er like viktig som utforming av private rom, og følgelig må behandles som en del av et samstermt hele. Styrker harmoniske og lesbare offentlige områder. Hindrer forstyrrende uorden og rot.

Fremkommelighet

En byform hvor bygninger og hus er tilgjengelig via et vidt forgrenet, samordnet gatenett. Styrker tilgjengelighet og spredning av trafikken. Hindrer ineffektivitet og knugende følelse av ufremkommelighet.

Hierarki

Et tydelig og lesbart system som tydeliggjør byens ulike ordner av bygningstyper, gater og veier – og deres posisjon og plass i det større bybildet. Styrker forståelse for ulike bydelers og enkeltbygningers relative betydning, hvilket gjør det lettere å orientere seg og finne frem. Hindrer forvirrende omgivelser og avhengighet av informasjonsskilt.

Bestandighet

Et planverk som regulerer gater og bygninger på en slik måte at de kan betjene mange ulike funksjoner i sin «levetid». Styrker formingsløsninger som har vist seg å være tilpasningsdyktige og har tålt forandringer. Hindrer kompliserte bygninger som er utformet for spesialiserte, kortsiktige funksjoner.

Verdiskapning

Gode formingsprinsipper skaper varige ekstraverdier; økonomiske, sosiale og miljømessige aktiva. Styrker langsiktige investeringer i bygninger, bygdesentre og byer. Hindrer bygninger og steder som kan bli en belastning for fremtidige generasjoner.

Målestokk

Uansett hvor store eller små de er, vil både byer og bygninger oppleves i forhold til menneskets målestokk. Styrker etableringen av et bevisst forhold mellom beboerne og deres bygde omgivelser. Hindrer opplevelse av å bli kuet og føle seg fremmed.

Harmoni

Formgivning som slår an sin egen tone, men samtidig tar opp i seg den lokale byggeskikk og den stedlige natur. Styrker bygninger og byer hvis respektive deler og elementer stemmer seg til hverandre og respekterer den verdi som ligger i helheten. Hindrer bygde omgivelser som oppleves som forvirrende og trykkende.

Grenser

Planlegging som etablerer et klart skille mellom by og land, offentlige og private steder og uterom, og slik legger til rette for virksomheter som passer på det spesielle sted. Styrker trygge omgivelser, og full og passende bruk av tilgjengelig areale. Hindrer brakkmark og ubrukkelige områder.

Materialer

Formingsarbeid som, så langt det er mulig, baserer seg på lokale, stedegne materialer, valgt med omhu for å sikre at de er solide og bestandige og vil eldes i skjønnhet. Styrker bebyggelse som uttrykker en naturlig tilhørighet på stedet og som lett lar seg reparere. Hindrer lange transportveier for materialer, og hus med kort levetid.

Dekor

En formgivning som ikke bare er dekorativ og høyner husets kvalitet og skjønnhet, men også skaper en følelsessmessig tilknytning som styrker både den personlige og den kulturelle forankring. Styrker visuell identitet og oppmerksomhet, samt god håndverksmessig utførelse. Hindrer funksjonell anonymitet.

Godt håndverk

En bygning som er utført med stor omsorg og nøyaktighet, blir en gave til både byggmesteren og beboeren. Et slikt hus vil kunne gi mange fremtidige generasjoner gode opplevelser. Styrker bestandighet, til inspirasjon for generasjoner av nye håndverkere innen byggeskikk som kunstart. Hindrer lettvinde løsninger og lavkvalitets monteringshus.

Lokalsamfunnet

Har man maktet å involvere lokalsamfunnet på et tidlig tidspunkt i prosessen med å skape steder som beforder og kan utvikle en kultivert atmosfære, som tilfredsstiller folks behov, ønsker og forhåpninger og fremmer lokal stolthet. Styrker engasjert, allsidig tilnærrelse til planlegging. Hindrer en reaktiv, fragmentert tilnærrelse til planlegging, med kompromissfylte kompromitterte resultater.

Erling Okkenhaug
Allgrønn